

อัตลักษณ์ความเป็นชายที่สะท้อนผ่านภาพถ่ายสักในภาพโฆษณามอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson

MASCULINE IDENTITY THROUGH TATTOO IN HARLEY-DAVIDSON ADVERTISEMENT

ธนัช คงเกรียงไกร¹ และ รศ.ดร. กฤษณ์ ทองเลิศ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต E-mail : tanach_k@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและกระบวนการสร้างความหมายอัตลักษณ์ความเป็นชายของภาพโฆษณามอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson ที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ โดยใช้แนวคิดเรื่องเรือนร่าง ความเป็นชาย และลายสัก แนวคิดเกี่ยวกับการตีความหมายภาษาภาพได้แก่ แนวทางการศึกษาเชิงสัญลักษณ์วิทยาและสารแฝงในโฆษณาเป็นแนวทางศึกษา โดยศึกษาข้อมูลภาพถ่ายโฆษณาดังกล่าวจำนวน 3 ชุดภาพในปีพ.ศ. 2558-2559

ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นชายประกอบด้วยวิธีการดังนี้ 1) การอุปมาอุปไมยเชิงภาพระหว่างภาพถ่ายสักและความแข็งแกร่งของกล้ามเนื้อกับความแข็งแกร่งของ Harley-Davidson 2) การใช้ภาษาเรือนร่างเพื่อแสดงออกถึงความแข็งแกร่งของกล้ามเนื้อและลายสัก 3) รหัสการแต่งกายที่ใช้เปิดเผยหรือปกปิด 4) มุมกล้องเพื่อใช้สื่อสารถึงพลังอำนาจ 5) เทคนิคการจัดแสงแบบเพื่อสร้างความชัดเจนให้กับรายละเอียดของลายสักและกล้ามเนื้อ

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ความเป็นชาย, ลายสัก, กล้ามเนื้อ, งานโฆษณา

ABSTRACT

This research aims to understand the signification of masculine identity through the images of muscle and tattoo in Harley Davidson's online advertisement. The theoretical frameworks were based on body theory, the concept of masculinity and tattoo, image analysis, semiotic and subliminal message. The gathered information consisted of Harley-Davidson's online advertising on website in the total amount of 3 series of photographs created during 2014-2015

The research has found that the identity of masculinity were constructed as followings. 1) a metaphor which compares the strength of tattoo and muscle to the strength of Harley-Davidson 2) body language to represent the strength of muscle and tattoo by posing 3) using dress code to demonstrate or hide 4) camera angles which express the power of masculinity 5) lighting techniques to clarify the in-depth details of tattoo and muscle.

Keywords: Masculine Identity, Tattoo, Muscle, Advertisement

1. บทนำ

“สังคมปัจจุบันเป็นสังคมบริโภคนิยม ซึ่งการบริโภคสินค้าไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ใช้สอยเท่านั้น แต่เป็นเพราะสินค้าสร้างความหมายบางอย่างให้แก่ผู้บริโภค ทำให้เรารู้สึกว่าเป็นคนทันสมัย ประสบความสำเร็จ และมีรสนิยมอื่นๆ ในตรรกะของการบริโภคนั้น ร่างกายมีฐานะสำคัญอย่างมากและเป็นศูนย์กลางในการสร้างตัวตนของแต่ละคนที่ต้องการจะสื่อให้คนอื่นรับรู้ (ปริดา เกลิมเผ่า กอนันตกุล, 2541 : 2) จากแนวคิดดังกล่าวทำให้เกิดการต่อประเด็นในเรื่องของตลาดสินค้าประเภทนิตยสารซึ่งนับเป็นธุรกิจที่มีมูลค่ามหาศาล ซึ่งส่วนหนึ่งของการเติบโตอย่างรวดเร็วและยาวนานนั้นสามารถกล่าวได้ว่าเป็นผลมาจากการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ การโฆษณานั้นนอกจากจะทำให้ผู้บริโภคได้สัมผัสกับรูปลักษณ์และประโยชน์ใช้สอยที่แท้จริงของสินค้าแล้ว ยังสร้างความหมายบางอย่างให้กับตัวสินค้าและผู้บริโภคอีกด้วย ซึ่งนอกจากประโยชน์ใช้สอยหลักแล้วความหมายต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นนั้นยังเป็นสิ่งสะท้อนถึงรสนิยม ตัวตน ภาพลักษณ์หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ที่เป็นเจ้าของอีกด้วย ในบรรดาสินค้าประเภทนิตยสารนั้น “มอเตอร์ไซค์” เป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่มีความนิยมมาอย่างยาวนานในแง่ของความสะดวกสบายและมีขนาดที่กะทัดรัดกว่ารถยนต์ อีกทั้งยังสามารถท่องเที่ยวไปที่ต่างๆ ได้เช่นเดียวกันและประหยัดเวลาการเดินทางจึงทำให้มีความอิสระมากกว่ารถยนต์

มอเตอร์ไซค์ยี่ห้อ “Harley-Davidson” ถือเป็นตราที่ยี่ห้อที่เก่าแก่ที่สุดที่มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่าหนึ่งร้อยปี ซึ่ง Jack Supple (2002) กล่าวว่า เป็นระยะเวลามากกว่า 100 ปีที่มอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson ยังคงเป็นยี่ห้อสินค้าที่ครองใจกลุ่มคนที่รักการขับขี่มอเตอร์ไซค์ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้เนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มลูกค้าด้วยการทำให้รู้สึกว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร นักบัญชี ครู วิศวกร ที่เกษียณอายุ สิ่งที่ทำให้เขาเหล่านั้นมีจุดร่วมเดียวกันคือความต้องการเป็นอิสระ(Freedom) การนิยมอะไรที่ไม่เหมือนใคร(Individualism) และการแสวงหาและผจญภัย(Quest For Adventure) นั่นเอง Harley-Davidson อาจเป็นแค่ยี่ห้อสินค้า(brand) หรือวัฒนธรรม(Cult) หรือเป็นปรากฏการณ์(Phenomenon) จุดเชื่อมโยงเหล่านี้ทำให้ผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson ถูกผูกขาดความซื่อสัตย์ ยกตัวอย่างเช่น เขาเหล่านั้นสักตราสัญลักษณ์ของ Harley-Davidson ไว้บนร่างกาย เดินทางมากกว่า 100 ไมล์กับกลุ่มคนที่มีลักษณะนิสัยคล้ายกัน และปลูกฝังความคิดเหล่านี้จากรุ่นสู่รุ่น และอีกหนึ่งเหตุผลที่ทำให้ Harley อยู่รอดมาได้จนถึงปัจจุบันก็คือ การโฆษณาที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

จากคำกล่าวข้างต้นของปริดา เกลิมเผ่า กอนันตกุลและ Jack Supple ในมิติการสร้างความหมายให้สินค้าจากการโฆษณาซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะการบริโภคสินค้าในสังคมบริโภคนิยม เรื่องลายสัก การแสวงหาผจญภัยเพื่ออิสรภาพ และการนิยมอะไรที่ไม่เหมือนใครนั้นจะสังเกตได้ว่าสามารถนำมาเชื่อมโยงให้มีความสัมพันธ์กับการสร้างอัตลักษณ์ของปัจเจกชนได้ ซึ่งในมิติของความเป็นชายนั้นได้ถูกสะท้อนผ่านทางปัจจัยข้างต้นเหล่านี้ได้โดยแง่ของความแข็งแกร่งในแบบชายที่สมบูรณ์แบบที่มีความสอดคล้องกับภาพของมัดกล้ามเนื้อและลายสักที่บ่งบอกถึงความแข็งแกร่งอดทนของผู้ที่เป็นเจ้าของที่รักการผจญภัยไปในโลกกว้างด้วยมอเตอร์ไซค์ซึ่งถูกประกอบสร้างขึ้นผ่านภาพตัวแบบ ลายลักษณ์อักษร มุมกล้องและแสงเงาที่ปรากฏในภาพโฆษณามอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson เพื่อถ่ายทอดความหมายของอัตลักษณ์ความเป็นชายในมิติของความเป็นชายที่แข็งแกร่งผ่านมัดกล้ามเนื้อและลายสักควบคู่ไปกับความแข็งแกร่งของ Harley-Davidson

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

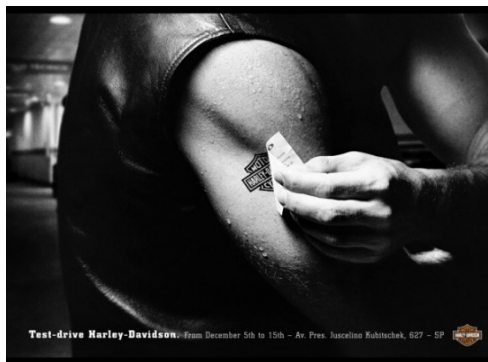
เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและกระบวนการสร้างความหมายของอัตลักษณ์ความเป็นชายที่สะท้อนผ่านภาพมัดกล้ามเนื้อและลายสักในภาพโฆษณาสินค้ามอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson ว่ามีลักษณะอย่างไร

3. การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้ 1) การวิเคราะห์ด้วยทเพื่อเข้าใจถึงเนื้อหาและวิธีการสร้างความหมายของความเป็นชายในงานโฆษณา โดยสำรวจรูปภาพโฆษณาในเว็บไซต์อย่างเป็นทางการ (Official Website) ของสินค้าได้แก่ www.harley-davidson.com และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโฆษณาที่ทำการสืบค้นในช่วงตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2558 2) คัดเลือกภาพอย่างเฉพาะเจาะจงจำนวน 3 ชุดภาพเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยเกณฑ์การคัดเลือกนั้น ลายสักของบุคคลที่ปรากฏบนรูปภาพโฆษณาจะต้องถูกวางอยู่ในองค์ประกอบที่เป็นระยะชัดเจนและอยู่ในตำแหน่งที่เป็นจุดสนใจของประธานภาพ 3) การวิเคราะห์ด้วยทนั้นผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ความเป็นชาย ทฤษฎีเรือนร่าง แนวคิดเรื่องลายสัก การตีความเชิงสัญลักษณ์วิทยาและสารแฝงในโฆษณา มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

รูปที่ 1 “New Road”

รูปที่ 2 “Test-Drive”

รูปที่ 3 “Rentals”

4. ผลการวิจัย

จากปัญหำนำวิจัยของการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัยตามประเด็นปัญหาการวิจัยได้เป็น 2 ข้อดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่สะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นชายผ่านภาพมัดกล้ามเนื้อและลายสักในภาพงานโฆษณาสินค้ามอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson ที่ปรากฏผ่านสื่อเว็บไซต์ มีดังต่อไปนี้

1.1 ความแข็งแกร่งของกล้ามเนื้อและลายสักคู่กับความแข็งแกร่งของ Harley-Davidson

จากลักษณะรูปที่ 1 Harley-Davidson ใช้ตัวแบบที่มีร่างกายแข็งแรง คำว่า ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเรื่องร่างกายของชายในอุดมคติ กล้ามเนื้อหน้าแขนและหัวไหล่มัดใหญ่จนเห็นเส้นเลือดที่ถูกนำเสนอออกมานั้นสามารถบ่งบอกได้ถึง ความแข็งแกร่งของร่างกาย อีกทั้งลายสักตราสัญลักษณ์ Harley-Davidson ที่มองเห็นเด่นชัด ในระดับสายตานั้น ซึ่งเพียงแต่ลายสักก็มีความหมายทางการสื่อสารแล้ว กล่าวได้ว่าลายสักนั้นมีความหมายในมิติของ ความมั่นคงถาวรและ

แข็งแรงแอดทน ผสมกับความแตกต่างของสีผิวในช่วงแขนของตัวแบบในลักษณะที่ โคนแสงแดดเผาครึ่งท่อนก็
สามารถสื่อถึงความแข็งแรงของผิวหนังและร่างกายได้เป็นอย่างดีเช่นกัน การแสดงออกถึงความแข็งแรงจากมัด
กล้ามเนื้อ ลายสัก และตัวแบบที่มีโครงสร้างร่างกายของผู้ชายในอุดมคตินั้นสามารถแสดงออกถึงความเป็นชายที่มีร่างกาย
แข็งแรง ทนทานที่สามารถเชื่อมโยงกับความหมายในมิติด้านความคงทนถาวรของสินค้าที่ใช้ลายสักเป็นตรา
สัญลักษณ์ Harley-Davidson บนตัวแบบได้อย่างชัดเจน

1.2. ความแข็งแรงในฐานะนักสู้

จากรูปที่ 1 Harley-Davidson สร้างความสัมพันธ์ของความเป็นชายและความเป็นนักสู้ให้เป็นหนึ่งเดียว จาก
ลักษณะการจัดวางท่าทางของตัวแบบและมุมมอง กล่าวก็คือตัวแบบนั้นมีร่างกายที่เต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อที่ดูกำยำ
แข็งแรง ถูกจัดวางท่าทางให้คล้ายกับกำลังอยู่ในการแข่งขันเพาะกายหรือกำลัง โอ้อวดพลังของกล้ามเนื้อของตนใน
กีฬาชกมวยเพื่อชมวิญญูต่อสู้ ทั้งนี้เมื่อนำมาผสมกับมุมมองที่เป็นมุมต่ำจึงทำให้ตัวแบบดูมีอำนาจและดูเป็นชายผู้
ได้รับชัยชนะในการต่อสู้หรือเป็นผู้ที่ยากที่จะเอาชนะได้ ดังนั้น Harley-Davidson จึงใช้การสื่อสารในเชิงเปรียบเทียบ
ระหว่างความเป็นนักสู้หรือความแข็งแรง ทนทาน ตามบทบาทของลูกผู้ชายกับสินค้าของตนว่ามีความคล้ายคลึงกัน
ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการปลูกฝังความเชื่อ โดยสื่อและเป็นการสร้างมูลค่าและภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สินค้านั่นเอง

1.3. ความแข็งแรงกับความปรารถนาที่จะเป็นนักสู้

จากลักษณะรูปที่ 2 นั้น Harley-Davidson ใช้รูปร่างของตัวแบบที่มีลักษณะความเป็นนักสู้แบบครึ่งๆกลางๆ
กล่าวคือสามารถสังเกตเห็นความแข็งแรงกล้ามเนื้ออยู่บ้างก็จริงแต่หาว่าไม่สามารถบ่งบอกได้ชัดเจนว่าเป็นรูปร่างของ
ชายที่แข็งแรงหรือเหมาะสมกับการเป็นนักสู้ นอกจากนี้ลายสักที่ถูกสร้างขึ้นจากสติ๊กเกอร์ลอกกลายนั้นยังเป็นส่วน
ช่วยส่งเสริมให้ประเด็นความไม่ชัดเจนในความแข็งแรงทั้งในแง่ของร่างกายและจิตใจเด่นชัดขึ้นเนื่องจากตัวแบบ
ไม่ได้เป็นชายที่ผ่านการสักจากการตีแทงของเข็มบนผิวหนังอย่างแท้จริง Richie And Buruma (1991) กล่าวว่า การ
สักนั้นคือการแสดงออกถึงการเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กมาผู้ใหญ่อย่างเต็มตัวได้เช่นกัน เสื้อผ้าที่ตัวแบบกำลังสวมใส่
เป็นเสื้อหนังสีดำที่ค่อนข้างมีดัดเปิดให้เห็นเฉพาะหัวไหล่และสติ๊กเกอร์ลายสักเท่านั้น อีกทั้งการจัดแสงที่เปลวบน
ริ้วของกล้ามเนื้อเฉพาะช่วงหัวไหล่ที่มีให้เห็นอยู่อย่าง ไม่ชัดเจนผสมกับมุมมองที่เป็นมุมระดับสายที่ให้ความรู้สึก
ปกติ ไม่แตกต่างจากคนทั่วไป จึงทำให้ไม่เกิดความเชื่อมโยงของชายที่แกร่งกับนักสู้ได้ชัดเจนเท่าที่ควร โฆษณาชิ้น
นี้มีจุดประสงค์ให้ผู้ซื้อชอบหรือสนใจในมอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson ได้มีโอกาสมาทดลองขับขี่ (Test-Drive) เพื่อ
ประกอบการตัดสินใจซื้อ ดังนั้นหากชายใดก็ตามยังอยู่ในขั้นตอนการตัดสินใจหรือยังไม่ได้เป็นเจ้าของ Harley-
Davidson ก็เปรียบเสมือนชายที่ยังขาดความเป็นชายหรือนักสู้ที่สมบูรณ์แบบในชีวิตนั่นเอง

1.4. ความแกร่งของ Harley-Davidson เป็นที่ปรารถนา

จากลักษณะของรูปที่ 2 Harley-Davidson ใช้ตัวแบบที่มีร่างกายค่อนข้างผอมบางแต่ยังคงสามารถมองเห็น
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อบริเวณหัวไหล่อยู่บ้างแต่ไม่ชัดเจนและไม่เปิดเผย ซึ่งกล่าวได้ว่ายังไม่ใช่ร่างกายในอุดมคติ
ที่ผู้ชายส่วนใหญ่ปรารถนาจะครอบครอง อีกทั้งสติ๊กเกอร์ลายสักชั่วคราวตราสัญลักษณ์ Harley-Davidson ที่กำลังถูก
ลอกออกก็ให้มองเห็นในระดับสายตาอย่างไม่ชัดเจน(มองเห็นแค่ครึ่งเดียว)ควบคู่กับข้อความที่เขียนกำกับบนภาพ
โฆษณาว่า “Test-Drive Harley-Davidson” ซึ่งมีหมายถึงการทดลองขับขึ้นนั้นสามารถสื่อถึงความไม่ชัดเจนในความ
แข็งแรงที่แท้จริงของร่างกาย กล้ามเนื้อและจิตใจ ซึ่งจากองค์ประกอบโดยรวมทั้งหมดสามารถกล่าวได้ว่า Harley-
Davidson กำลังสื่อสารกับผู้รับสาร ในมิติของการสร้างแนวคิดและการรับรู้เรื่องความแข็งแรงที่สมบูรณ์ในแบบชาย

ที่แท้จริงว่าอาจจะไม่ได้มีลักษณะเช่นเดียวกับตัวแบบ แต่สิ่งเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อชายเหล่านั้นตัดสินใจที่จะเป็นเจ้าของ Harley-Davidson หลังจากได้ทดลองขับขี่แล้ว (Test-Drive) ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปที่ 3 ซึ่ง Harley-Davidson ใช้ตัวแบบที่มีกล้ามเนื้อที่ไขมันซึ่งทำให้มองไม่เห็นริ้วที่ชัดเจนในความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ อีกทั้งตัวแบบมีสติ๊กเกอร์ลายสีกปรากฏอยู่บริเวณช่วงหัวไหล่ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปการ์ตูนมังกรตัวเล็ก(ลูกมังกร)ที่กำลังเลื้อยพันอยู่บนขาหัวกะโหลกที่กำลังถูกลอกออกให้มองเห็นแค่ครึ่งเดียวในระดับสายตาควบคู่กับข้อความที่เขียนกำกับบนภาพโฆษณาว่า “Rentals” ซึ่งหมายถึงการเช่าเพื่อขับขี่ เหล่านี้สามารถสื่อถึงการริเริ่มหรือเริ่มต้นให้ความสนใจที่จะสร้างความเป็นชายเต็มตัวที่แข็งแรงสมบูรณ์ ซึ่งจากองค์ประกอบโดยรวมทั้งหมด อาทิเช่น ตัวแบบที่มีร่างกายไร้ซึ่งกล้ามเนื้อที่แข็งแรง สติ๊กเกอร์ลายสีกลายการ์ตูน เลือกลำสำหรับเด็กผู้ชายที่มีรูปร่างเล็ก ๆ เป็นต้น สามารถกล่าวได้ว่า Harley-Davidson กำลังสื่อสารกับผู้รับสาร ในมิติของการสร้างแนวคิดและการรับรู้เรื่องความเป็นชายโดยสมบูรณ์ที่ร่างกายจะต้องประดับไปด้วยกล้ามเนื้อที่แข็งแรงซึ่งคุณสมบัตินี้ไม่สามารถมองเห็นได้ในตัวแบบ ซึ่งถูกกำหนดให้อยู่ในกลุ่มของผู้เข้าขับขี่ที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเป็นเจ้าของมอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson อย่างแท้จริง

2. กระบวนการสร้างความหมาย

กระบวนการสร้างความหมายประกอบด้วยการอุปมาอุปไมยเชิงภาพ ภาษาเรื่อนร่าง รหัสการแต่งกาย มุมกล้องและเทคนิคการใช้ทิศทางของแสง ประมวลได้ดังต่อไปนี้

2.1 การอุปมาอุปไมยเชิงภาพ

จากรูปที่ 1 เมื่อนำแนวทางการศึกษาเชิงสัญวิทยาวิภาษมาพิจารณาแยกตามองค์ประกอบภาพ โดยเริ่มจากตัวให้ความหมาย(Signifier) คือภาพของกล้ามเนื้อที่ดูแข็งแรงและลายสีกตราสัญลักษณ์ Harley-Davidson บนกล้ามเนื้อบริเวณหัวไหล่ ด้วยลักษณะดังกล่าว Harley Davidson ทำให้ลายสีกมีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ซึ่งหมายถึงความน่าเกรงขามหรือแข็งแรง และเป็นหนึ่งเดียว ทั้งนี้เนื่องมาจากลายสีกมีความหมายแฝงถึงความอดทน อุดมคติของปัจเจกชนที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งความหมายของลายสีกทั้งหมดนี้ยังสามารถเชื่อมโยงกับการสร้างความหมายอรรถกถาของความเป็นชายกับกล้ามเนื้อที่ดูแข็งแรงของตัวแบบซึ่งเป็นการเปรียบเทียบกันระหว่างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและลายสีกกับ Harley-Davidson ซึ่งเป็นตัวถูกให้ความหมาย (Signified) ว่ามีความคล้ายคลึงกัน ต่างกันกับรูปที่ 2 และ 3 ซึ่งตัวแบบถูกจัดวางให้อวดกล้ามเนื้อของตนที่ดูยังไม่แข็งแรงเต็มที่และกำลังลอกสติ๊กเกอร์ตราสัญลักษณ์ Harley-Davidson และลายมังกรตัวเล็กและไม่สมจริง ที่มีความคล้ายคลึงกับลายสีกบนกล้ามเนื้อบริเวณใต้หัวไหล่ ด้วยลักษณะดังกล่าว Harley Davidson ใช้ตัวแบบที่มีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่ยังไม่สมบูรณ์ สติ๊กเกอร์ลายแบบลายสีก อีกทั้งคำโปรย “Test-Drive”(ทดลองขับขี่)และ “Rentals”(เช่าขับขี่) ซึ่งเหล่านี้มีความหมายในเชิงสัญลักษณ์เชิงลึกลงใจหรือไม่เต็มที่อยู่ชัดเจนที่จะทำให้สิ่งที่ผู้ชายควรทำ ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า การอุปมานั้นคือภาพความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและลายสีก และ Harley-Davidson คือการอุปมาอุปไมย

2.2 ภาษาเรื่อนร่าง

ลักษณะการจัดวางท่าทาง (Posing) ของตัวแบบในรูปที่ 1 ซึ่งกำลังยื่นหันส่วนแขนออกมาโดยใช้แผ่นหลังและอกเป็นส่วนเสริม โดยมีลักษณะตัวแบบที่กำลังเบ่งมัดกล้ามเนื้อให้ดูชัดเจนคล้ายคลึงกับการประกวดเพาะกาย (Body Builder) ซึ่งเป็นการอวดหรือเปิดเผย (Show) อย่างมั่นใจให้เห็นถึงเรื่อนร่างชายที่มีกล้ามเนื้อที่ใหญ่โตและแข็งแรงเกินปกติเนื่องมาจากการออกกำลังกายอย่างหนัก ซึ่งแสดงถึงความเป็นนักสู้ที่แข็งแรง อดทนและแตกต่างจากผู้ชาย

ทั่วไป ทั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่ามอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson นั้นคู่ควรหรือเหมาะสมกับผู้ขับขี่ที่มีเรือนร่างที่ดูกำยำ นำเกรงขาม หรือหากคุณคือผู้ชายที่มีรูปร่างหรือบุคลิกตามภาพดังกล่าว Harley-Davidson คือมอเตอร์ไซค์สิ่งที่เหมาะสมกับคุณ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างชัดเจนกับตัวแบบในรูปที่ 2 และ 3 โดยสังเกตได้จากลักษณะการจัดวางท่าทางของตัวแบบที่ยืนหันส่วนแขนออกมาโดยมีลักษณะพยายามเบ่งมัดกล้ามเนื้อบริเวณหัวไหล่ซึ่งมีลักษณะยังไม่แข็งแรงเต็มที่ อีกทั้งไม่มีความไม่ชัดเจนของร็วกล้ามเนื้อเนื้อเท่าที่ควร ซึ่งแสดงถึงความเป็นนักสู้ที่ยังไม่แข็งแรงเท่าที่ควรและไม่มีความแตกต่างจากผู้ชายทั่วไป สติ๊กเกอร์ลอกลายที่เลียนแบบลายสักรัสนั้นถูกนำเสนอให้มองเห็นได้ชัดเจนผ่านการวางท่าของตัวแบบทั้งสองเช่นกัน สติ๊กเกอร์ลอกลายดังกล่าวให้ความรู้สึกถึงชายที่ปรารถนาที่จะมีความกล้าหาญแต่ยังไม่เพียงพอที่จะทนความเจ็บปวดที่เกิดจากการสักที่แท้จริง ทั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่า Harley-Davidson กำลังส่งสารแฝงถึงผู้รับสารว่า มอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson นั้นคู่ควรหรือเหมาะสมกับผู้ขับขี่ที่มีเรือนร่างที่ดูกำยำ นำเกรงขาม และมีจิตใจกล้าหาญเด็ดเดี่ยว หากคุณคือผู้ชายที่มีรูปร่างหรือบุคลิกดังกล่าว Harley-Davidson คือมอเตอร์ไซค์สิ่งที่เหมาะสมกับคุณหรือ Harley-Davidson สามารถเติมเต็มแรงปรารถนาของชายใดก็ตามที่กำลังแสวงหาความเป็นชายที่สมบูรณ์แบบอยู่นั่นเอง

2.3 รหัสการแต่งกาย

เนื่องจากรูปที่ 1 ต้องการสื่อสารในเรื่องความหมายของความแข็งแรงของร่างกายเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ความเป็นชาย ดังนั้นตัวแบบจึงสวมใส่เสื้อกล้ามซึ่งทำให้เปิดเผยสัดส่วนของร่างกายอย่างชัดเจนและโดยเฉพาะกล้ามเนื้อที่ดูใหญ่และแข็งแรงในส่วนของกล้ามเนื้อหน้าแขน(Biceps)และหัวไหล่ที่มีลายสักรัที่เป็นตราสัญลักษณ์สินค้าถูกเปิดเผยให้เห็นได้ในระดับสายตา เสื้อกล้ามนั้นยังบ่งบอกถึงการเป็นคนที่รักอิสระและเปิดเผยซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของสินค้า นอกจากนี้เสื้อกล้ามยังสามารถสื่อถึงการรักในการออกกำลังกายได้เป็นอย่างดีซึ่งสามารถสร้างความกลมกลืนและเหมาะสมไปกับที่มาของกล้ามเนื้อที่แข็งแรงของตัวแบบ โดยรูปที่ 2 และ 3 ที่ต้องการสื่อสารในเรื่องแรงปรารถนาที่จะครอบครองร่างกายที่มีความแข็งแรงซึ่งความแข็งแรงนั้นสามารถเปรียบได้กับ Harley-Davidson เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับความไม่สมบูรณ์แบบ ดังนั้นตัวแบบในรูปที่ 2 จึงถูกจัดให้สวมใส่เสื้อกั๊กหนังสีดำที่ค่อนข้างปกปิดกล้ามเนื้อส่วนอื่นซึ่งจะเปิดเผยเฉพาะส่วนที่ตนมั่นใจว่าดูแข็งแรงกว่านั่นก็คือบริเวณหัวไหล่ที่จะสามารถเห็นร็วกล้ามเนื้อได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ตัวแบบในรูปที่ 3 ตัวแบบสวมใส่เสื้อกล้ามที่มีรูระบายเล็กบนตัวเสื้อ ซึ่งคล้ายคลึงกับเสื้อกล้ามสำหรับเด็กผู้ชายที่สวมใส่เป็นเสื้อทับด้านในเพื่อซับเหงื่อและเพื่อให้เห็นได้ชัดเจนถึงกล้ามเนื้อของตัวแบบที่ปราศจากกล้ามเนื้อที่แข็งแรง ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับความไม่สมบูรณ์แบบในมิติด้านความแข็งแรงของร่างกายและจิตใจ ซึ่งยังไม่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ความเป็นชายได้อย่างชัดเจน

2.4 มุมกล้อง

การใช้มุมกล้องในรูปที่ 1 นั้นเป็นการใช้มุมกล้องจากมุมต่ำ มุมกล้องแบบนี้ให้ความรู้สึกถึงความมีอำนาจ ความยิ่งใหญ่ หรือเป็นนักสู้ที่แข็งแรงกว่า(ผู้ชนะ) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในมิติของความหมายร่วมกับอัตลักษณ์ความเป็นชายซึ่งแตกต่างกับรูปที่ 2 และ 3 ที่ใช้มุมกล้องในภาพดังกล่าวนั้นเป็นการใช้มุมกล้องระดับสายตา มุมกล้องแบบนี้ให้ความรู้สึกที่ธรรมดาหรือปกติทั่วไป จึงให้ความรู้สึกที่ว่าตัวแบบไม่มีอะไรโดดเด่นหรือแตกต่างจากผู้ชายทั่วไป

2.5 แสง

มีการใช้เทคนิคด้านทิศทางของแสงเข้ามาช่วยให้ความชัดเจนในความแรงแรงของมัดกล้ามเนื้อส่วนต่างๆจากรูปที่ 1 จะสามารถเห็นรอยแตกของกล้ามเนื้อได้ชัดเจนแม้กระทั่งรายละเอียดของเส้นเลือดที่ปูดโปนและไรขนซึ่งดูมี

สีสันเหมือนจริง และจากภาพจะเห็นได้ว่า Harley-Davidson ใช้สี โทนมืด (Low Key) ซึ่งเป็นโทนสีดำเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้ภาพดูลึกกลับ สะดุดตา โดยใช้พื้นฉากเป็นสีดำ สีดำนั้นทำให้ตัวแบบดูโดดเด่นขึ้น นอกจากนี้สีตัวยังบ่งบอกถึงอะไรที่เป็นทางการ จริงจังเคร่งขรึมและอำนาจได้อีกด้วย เช่นเดียวกับรูปที่ 2 ที่มีการใช้เทคนิคด้านทิศทางของแสงเข้ามาช่วยปกปิดรายละเอียดของภาพโดยรวมโดยเน้นให้เห็นเฉพาะความแกร่งของมัดกล้ามเนื้อไหล่ที่มีริ้วกล้ามเนื้อที่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เพื่อแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนความกล้ามเนื้อที่ยังไม่แข็งแรงอย่างสมบูรณ์ โดยโทนสีของภาพทั้งหมดนั้นเป็นสีขาว-ดำหรือโทนมืดซึ่งนอกจากจะแสดงถึงความไม่ชัดเจนของรายละเอียดกล้ามเนื้อแล้วยังทำให้รู้สึกไม่สมจริงอีกด้วย รูปที่ 3 นั้นเป็นการใช้โทนสีสว่าง (High Key) ซึ่งจะมีโทนสีขาวมากทำให้ได้รายละเอียดของรูปที่ชัดเจนเกือบทุกส่วนของตัวแบบและแทบจะไม่มีส่วนที่เป็นเงาเลย ซึ่งสี โทนมืดหรือสีขาวนั้นบ่งบอกถึงความสดใสร่าเริง มีความสุขหรือบ่งบอกถึงการเริ่มต้นของทารกหรือวัยเด็กที่มักถูกเปรียบเทียบกับเป็นเหมือนผ้าขาวซึ่งให้ความรู้สึกที่อ่อนโยนและไม่เข้มแข็ง

5. การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบในประเด็นที่เกี่ยวกับเนื้อหาและกระบวนการสร้างความหมายของความเป็นชายในภาพโฆษณามอเตอร์ไซค์ Harley-Davidson เมื่อพิจารณาจากแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นชายนั้นจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Frederick, Fressler, & Haselton (2005) ในแง่ของรูปร่างของเพศชายในอุดมคติ กล่าวคือรูปร่างในอุดมคติของชายและหญิงมีลักษณะตรงข้ามกัน (Contrast) ซึ่งผู้หญิงนั้นต้องการที่จะมีรูปร่างที่ผอมบาง (Slender) กลับกันผู้ชายนั้นต้องการที่จะมีรูปร่างแข็งแรงกำยำซึ่งประดับด้วยกล้ามเนื้อที่ดูแข็งแรงหรือเป็นรูปทรงแบบนักกีฬา (Athletic and Muscular Body Types) เฉกเช่นเดียวกับคาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงตามหน้านิตยสารชั้นนำ ซึ่งมีสัมพันธ์กับแนวคิดของ ปรีตดา เกลิมเผ่า กอนันตกุล (2541) ในแง่มุมของการพัฒนาร่างกายไปในทางที่สังคมยอมรับนั่นคือร่างกายที่ฟิตปรารถนา ซึ่งในปัจจุบันสามารถปรับเปลี่ยนได้ด้วยเทคโนโลยีการแพทย์ การออกกำลังกาย (Fitness) การตัด เสริม เต็มแต่งหรือเพาะกาย เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะได้มาซึ่งร่างกายที่ฟิตพอใจตามมาตรฐานของสังคมปัจจุบัน นอกจากการสร้างภาพของความแข็งแรงแบบชายผ่านมัดกล้ามเนื้อของตัวแบบแล้ว Harley-Davidson ยังมีการใช้ลายสักเพื่อบ่งบอกถึงความแข็งแรงในแบบของชายเช่นกันซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับแนวคิดของ Richie and Buruma (1982: 57-59) ในประเด็นของการเปลี่ยนจากวัยเด็กมาสู่ผู้ใหญ่ของเต็มตัวด้วยการสักอีกด้วย

จะเห็นได้ชัดเจนว่า Harley-Davidson ใช้ภาพความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและลายสักเพื่อสร้างความหมายของความแข็งแรงให้ปรากฏขึ้นเป็นภาพลักษณ์แก่ฮีโร่สินค้าของตน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาเชิงสัญลักษณ์ในมิติที่เด่นชัดคือ ความสัมพันธ์ของตัวที่ถูกให้ความหมายและตัวให้ความหมาย ซึ่งสมมุติ หินวิมาน (2535) ได้อธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ของตัวที่ถูกให้ความหมายและตัวให้ความหมายในสัญลักษณ์ตัวหนึ่งๆนั้น ตัวที่ถูกให้ความหมายจะเป็นนามธรรมหรือเป็นแนวคิดที่จับต้องไม่ได้แต่แฝงความหมายที่ผู้ผลิตและผู้อ่านต้องการสื่อถึงกัน ส่วนตัวให้ความหมายนั้นเป็นรูปธรรมหรือภาพและเสียง ที่จะสื่อความหมายจากถึงแนวคิดที่ผู้ผลิตและผู้อ่านต้องการ ดังนั้นตัวแบบที่เป็นชายที่มีมัดกล้ามเนื้อและลายสักที่ใหญ่โตและแข็งแรงในภาพโฆษณาของ Harley-Davidson จึงเป็นรูปธรรมที่ทำหน้าที่เป็นตัวให้ความหมายที่ส่งผลให้เกิดเป็นความหมายเชิงนามธรรมของ “ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อลายสักคู่กับความแข็งแรงของ Harley-Davidson” ที่เป็นตัวถูกให้ความหมายโดยมีการใส่สารแฝงในประเด็นของการทำทนายเข้าไปโดยผ่านความหมายของลายลักษณ์อักษรที่ปรากฏและวิวัฒนาการของมัดกล้ามเนื้อและลายสักของตัวแบบซึ่งมีความสอดคล้องกับคำกล่าวของ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2538 : 216-

219) ที่ว่า อำนาจมหาศาลของสื่อโฆษณานั้นคือ การทำให้ผู้รับสาร “รับสาร” ที่ผู้ส่งต้องการสื่อสาร โดยที่พวกเขาเองไม่รู้ตัว ซึ่งวิธีนี้นักโฆษณาเก่งๆกล่าวว่าการเล่นกับ “สารแฝง” ที่มีอำนาจไม่เพียงแต่โน้มน้าวผู้รับแต่ยังสามารถบังคับผู้รับให้คล้อยตามนั้น นักโฆษณาที่จำเป็นต้องรู้จักกับวัฒนธรรมนั่นเอง กล่าวคือ การรู้วิถีชีวิต วิถีความคิดของระบบ ค่านิยม วิถีความใฝ่ฝัน และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของคนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เช่น พวกเขาอยู่กันอย่างไร อยากเป็นอะไร เขาคิดว่าอะไรคืออะไรางาม ฯลฯ ซึ่งเมื่อนำคำว่านี้มาเชื่อมโยงกับแนวคิดความเป็นชายของ Dixon, Halliwell, East, Wignarajah, & Anderson (2003) ในแง่มุมความคิดในเรื่องของการเสริมสร้างกล้ามเนื้อให้แข็งแรงนั้นมีหลายเหตุผลยกตัวอย่างเช่น มันเป็นการแข่งขันระหว่างเพศสภาพเดียวกันที่ทำให้ผู้ชายที่มีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงกว่ามีความรู้สึกว่ามันประสบความสำเร็จมากกว่าหรือมีสถานภาพ(Status)ที่สูงกว่าชายทั่วไป อีกทั้งผู้ชายที่มีรูปร่างกำยำ น่าเกรงขามจะเป็นที่ดึงดูดใจของหญิงสาวทั่วไป ซึ่งด้วยเหตุผลนี้ผู้รับสารจึงถูกทำทาบกับระดับความเป็นชายในตัวของเขาเหล่านั้นโดยไม่รู้ตัว

จากแนวทางการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ากระบวนการสร้างความหมายตลอดจนเนื้อหาที่ค้นพบมีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ความเป็นชายในแง่มุมของความแข็งแกร่งผ่านภาพของมัดกล้ามเนื้อที่ใหญ่โต ลายสัก ภาษาเรื่อนร่าง ทัศนคติร่างกาย เทคนิคมุกตลกและการจัดแสง เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของ Harley-Davidson ในมิติของความมีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ความเป็นตราสินค้าที่เก่าแก่ ความแข็งแกร่งมีพลังอำนาจ การผจญภัย และอิสรภาพ

6. ข้อเสนอแนะ

ความหมายของอัตลักษณ์ความเป็นชายมิได้จำกัดอยู่ในขอบเขตของความแข็งแกร่งของร่างกายและจิตใจ หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นควรมีการศึกษาแนวคิดการสร้างสรรค์รูปที่เกิดจากสร้างความหมายของอัตลักษณ์ความเป็นชายในมิติอื่นหรือที่ปรากฏขึ้นในภาพโฆษณาสินค้าประเภทอื่นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางของการสร้างสรรค์งานในวงการโฆษณาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2538). ผ้าขาวม้า ผ้าซิ่น และ ฯลฯ : ว่าด้วยประเพณี ความเปลี่ยนแปลงและเรื่องสรรพสาระ.

กรุงเทพฯ : มติชน.

ปรีดา เฉลิมเผ่า กอนันต์กุลและคณะ. (2541). เพลิดเพลิน-พรางกาย: ทดลองมองร่างกายในศาสนา ปรัชญา

การเมือง ประวัติศาสตร์ ศิลปะและมานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

สมสุข หินวิมาน. “แนวทางการวิเคราะห์ความหมายและอุดมการณ์ในงานสื่อมวลชน” นิตยสารศิลปวัฒนธรรม. 1

(ธันวาคม 2535) : 45-55.

Dixon, A. F., Halliwell, G., East, R., Wignarajah, P., & Anderson, M. (2003). Masculine somatotype and hirsuteness as determinants of sexual attractiveness to women. Archives of Sexual Behavior, 32, 29–39.

Frederick, D. A., Fessler, D. M. T., & Haselton, M. G. (2005). Do Representations of Male Muscularity

Differ in Men’s and Women’s Magazine? Body Image: An International Journal of Research, 2, 81-86.

Jack Supple, Thomas C. Bolfert. (2002). 100 Years of Harley-Davidson Advertising. New York: Melcher Media, Inc.

Riche, Donald and Buruma, Ian (1991). The Japanese Tattoo. New York: Weatherhill.